

У 1654 році було засноване славетне місто Харків. Засновниками міста були українські переселенці з Правобережної України на чолі з Іваном Каркачем. Прийшовши на дике поле, вони оселилися на височині біля річок Харків та Лопань. Протягом 1656-1659 рр будувалася фортеця, що мала захищати південні землі від татарської навали. Оточував фортецю глибокий рів. Своє поселення харківці обгородили земляним валом та дерев'яним частоколом. Мала фортеця також і таємні підземелля, де жителі могли сховатися від татар.

У 1670-х роках фортеця починає занепадати. Поселення стали називати Старим містом. Хто б міг подумати, що це занедбане поселення колись стане центром великого та багатого краю!

За воеводи Суботіна було побудоване нове укріплення, що отримало назву острог. Територія міста збільшувалася і поширилася за річки Лопань і Харків.

Населення міста швидко зростало. Розвивалися ремесла і торгівля. До кінця XVII століття сформувалися три соціальні верстви населення: козаки полкової служби, міщани, цехові люди (ремісники і робітники). Влада у місті була зосереджена у руках полковника. Цехові люди займалися різними ремеслами. Це були ткачі, шевці, ковалі, склярі, гончарі, кравці, теслі та ін. До ремісників відносилися також і місцеві музики, бо гроші на життя вони заробляли своїм ремеслом. Практично кожен ремісник мав робітників.

Завдяки вигідному економічному та торговельному положенню, Харків займає важливе адміністративне та військове значення, вирізняючись з-поміж інших полкових міст Слобожанщини. Тут щорічно проводилися чотири ярмарки на рік. Вони збирали купців з

Росії, Криму, Києва, Молдавії, Польщі. Зміцнюється також культурна та освітня роль міста. Відкриваються школи, колеї. Харків мав 10 церков.

В 1765 році було утворено Харківську губернію.

Козацтво було скасовано. Утворюється новий суспільний клас – дворянство, яке згодом буде мати владу над усією країною. Збільшується чисельність російського населення. Ремісники-чужоземці витісняють харківських ремісників з центру на окраїни міста. Місцеві ремісники змушені виготовляти свою продукцію тільки для простих людей. На ярмарках з'являється все більше московських товарів. Місто перетворюється на центр російської просвіти та культури. На початку XIX ст. був заснований Харківський університет, де працювали не тільки українські вчителі, а й російські. Церковні школи, де навчання велось українською мовою були знищені, а на їх місці постали нові російські школи.

Цікавою є та сторінка в історії Харкова, в якій місто значиться як столиця України. У Харкові знаходилися Рада народних комісарів та Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет, органи КП(б)У, профспілки. Все політичне, культурне та економічне життя країни було зосереджено в Харкові.

Все XIX ст. пройшло під знаком українського національно відродження. Важливу роль в цьому відіграли представники української інтелігенції. Серед них – П. П. Гулак-Артемівський, який у 40-х роках був ректором Харківського університету. Мова його творів яскрава, жива, народна. Не менш значуща постать в історії Харкова – письменник-прозаїк, батько української прози Григорій Квітка-Основ'яненко, що належав до славетного старшинського роду. У двох томах оповідань письменник змалював життя українських селян, відобразивши їх побут, мову та історію. В Харківському університеті вчився М. Костомаров, перу якого належать „Сава Чалий”, „Переяславська ніч” та багато інших творів. Студентом цього ж закладу був А.

Метлинський, який згодом став ректором університету.

Було українізовано усі школи. Створено нові інститути - машинобудівний, хіміко-технологічний, електро-технічний, які після другої світової війни були об'єднані в Харківський Політехнічний інститут. Працювали й наукові установи: Науковий Комітет України, Історичний архів та ін. У розквіті була й видавнича справа. Працювали Державне видавництво України, «Радянський селянин», «Книгоспілка». У місті виникли літературно-мистецькі об'єднання «Плуг», «Гарт», «Вапліте», ВУСПП, які пізніше були ліквідовані і у 1934 році в Харкові створено Спілку письменників. Діяли Харківський Театр Юного Глядача, Драматичний Театр ім. І. Франка, „Березіль”.

Разом з культурним розвитком українського Харкова почалася індустріалізація міста. Будувалися нові заводи, житлові комплекси. Прокладено трамвайні лінії. Почала працювати електростанція.

Друга світова війна завдала місту великих руйнувань. Та свої рани Харків почав заліковувати одразу після війни. Відбудовувалися старі заводи, підприємства, створювалися нові. Відновлено житловий фонд міста, покращено благоустрій. Розвивалася торгівельна мережа.

У серпні 1975 року почав працювати Харківський метрополітен, який мав 26 станцій і був другим за величиною в Україні.

Зі здобуттям незалежності Харків стає одним з найрозвиненіших міст держави зі славним минулим та багатим сьогоденням.